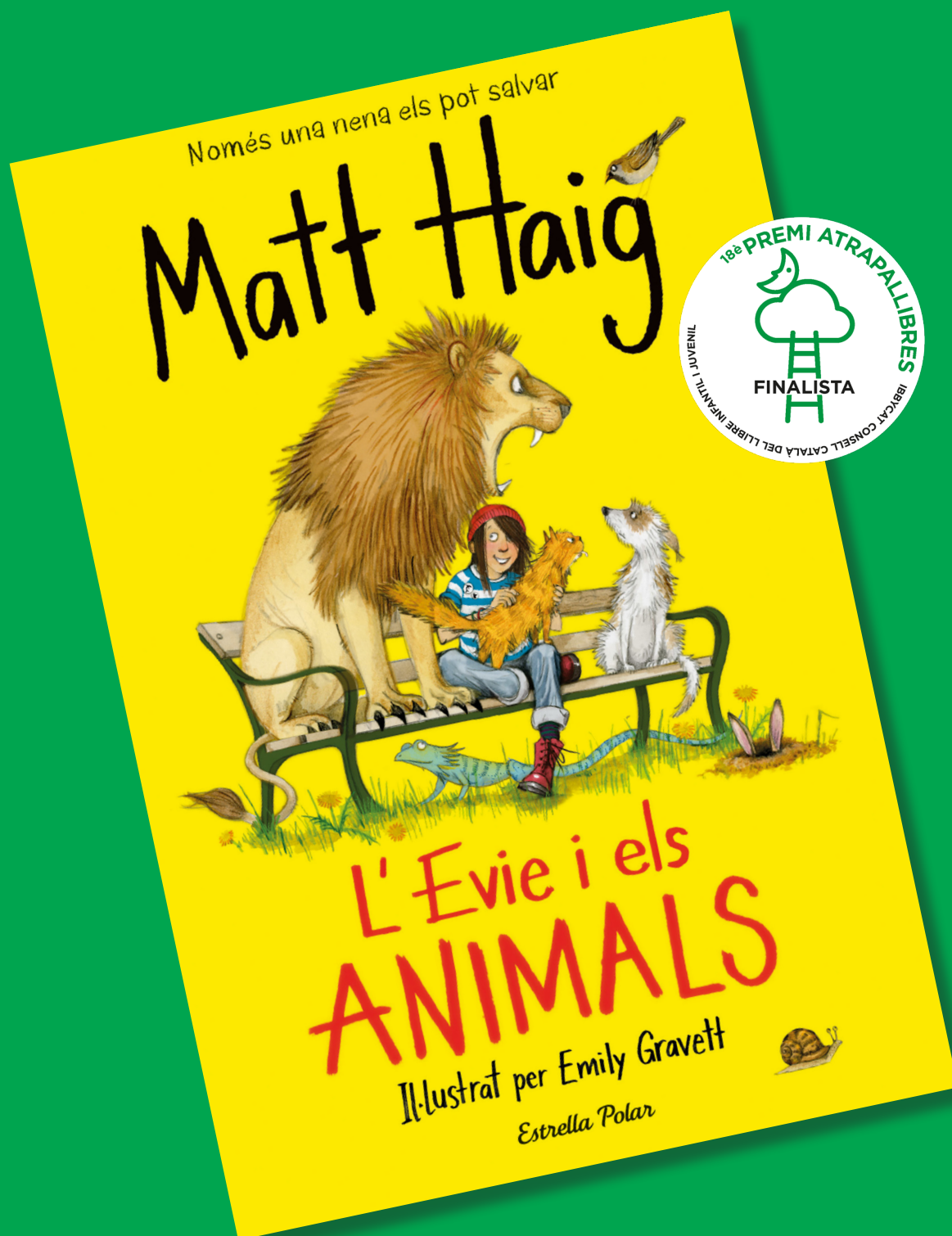

18è Premi

Atrapallibres

Guia de lectura a càrrec de Montse Marcet

Fitxa

Autor/a: Matt Haig
Il·lustrador/a: Emily Gravett
Títol original: *Evie and the animals*
Traductor/a: Núria Artigas
Lloc d'edició: Barcelona
Editorial: Estrella Polar
ISBN: 978-84-8134-69-2

Resum

L'autor de la també coneguda novel·la *Un noi anomenat Nadal* ens presenta l'Evie, una nena de deu anys que té el poder d'entendre i comunicar-se amb els animals. Aquesta, que pot semblar una facultat meravellosa, a parer del seu pare i la seva àvia és un perill molt gran, i per això li tenen prohibit fer-la servir. Però què voleu que faci quan els animals li demanen ajuda? Misteri amb un tempo molt aconseguit, aventura emocionant i enginyosa, i tot això embolcallat de reflexions sobre el tracte als animals, l'especulació i els interessos econòmics, sense perdre la frescor i l'humor que cal per gaudir d'una història ben construïda, absorbent i molt divertida.

Autors

Matt Haig és un escriptor i periodista anglès, autor de llibres de ficció i de no-ficció per a adults i nens. Com a periodista, ha escrit als principals diaris anglesos, com *The Guardian* i *The Independent*.

Les seves obres s'han traduït a més de quaranta idiomes, ha rebut diversos premis i ha estat nominat al guardó Carnegie Medal tres vegades. Algunes de les seves novel·les per a adults parteixen de personatges de l'obra de Shakespeare, i sovint les seves històries parlen de la vida familiar.

Viu a Brighton amb la seva dona i el seu gos.

Emily Gravett és una autora i il·lustradora de llibre infantil anglesa. Va deixar els estudis als setze anys i es dedicava a anar als museus a dibuixar. Més tard va aconseguir una plaça al curs d'il·lustració de la universitat de Brighton, i tot i no tenir la titulació requerida la van acceptar gràcies als seus projectes. Molts dels seus llibres estan protagonitzats per animals.

Ha guanyat dues vegades la Kate Greenaway Medal, que premia el millor llibre il·lustrat que s'ha publicat aquell any.

Es va establir a Brighton amb el seu marit i la seva filla.

Alguns elements interessants de l'obra

El començament

La narració comença amb un «Hi havia una vegada», com els contes clàssics de sempre. Això ens predispone a escoltar aquesta història com si es tractés d'un conte de fades, i de fet ben aviat ens expliquen que l'Evie té un do, una capacitat especial que li permet «sentir» el que pensen els animals, i això li permet comunicar-s'hi. Aquesta part fantàstica ens embolcallarà durant tota la narració i li donarà un aire màgic.

«Hi havia una vegada una noieta que es deia Evie Trench.

L'Evie no era una nena normal.

Era “especial”.

Això és el que li deia el seu pare.

Especial.»

(p. 7)

Les dades i curiositats sobre els animals

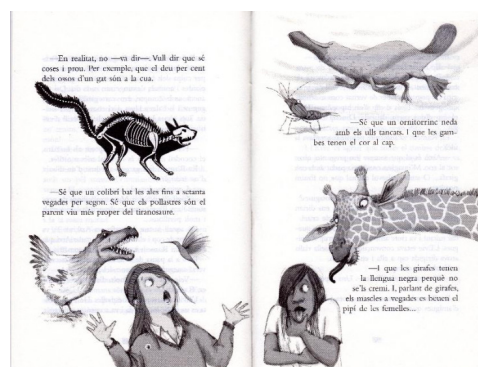
Com que l'Evie és una gran experta en animals i en sap tot de dades curioses, durant tota la història anirem trobant petites píndoles de coneixements i curiositats sobre els animals, molt poc coneguts i amb un toc humorístic que farà divertit anar recopilant totes aquestes dades. A més, aquest saber què pensen alguns animals ens resultarà d'allò més sorprenent i entranyable.

«En realitat, no —va dir—. Vull dir que sé coses i prou. Per exemple, que el deu per cent dels ossos d'un gat són a la cua.

Sé que un colibrí bat les ales fins a setanta vegades per segon. Sé que els pollastres són el parent viu més proper al tiranosaure.

Sé que un ornitorrinc neda amb els ulls tancats. I que les gambes tenen el cor al cap.

I que les girafes tenen la llengua negra perquè no se'ls cremi. I parlant de girafes, els mascles a vegades es beuen el pipí de les femelles...» (p. 95- 96)

L'amabilitat s'encomana

Com que l'Evie ha estat amable amb diversos animals, els ha ajudat i fins i tot salvat, ells la consideren amiga i l'ajuden quan en tenen ocasió.

«Ho tinc ben present. Recordo tot el que va passar aquell dia. He explicat a tothom de la llodriguera aquesta història cent vegades. Tota la colònia et té per una heroïna. Ets la Humana que és bona», p. 229.

«El teu talent de veritat no és parlar amb els animals, Evie. És l'amabilitat. Això és el que et va fer ser més forta que en Mortimer, al cap i a la fi. L'amabilitat és un bumerang: el llences i et torna. Havies fet accions amables al món i el món t'ha recompensat amb amabilitat», p. 266.

Amistat tòxica

L'amiga de l'Evie, la Leonora, és una nena que la domina, que no li demana mai el que ella opina i que li fa fer tot el que vol.

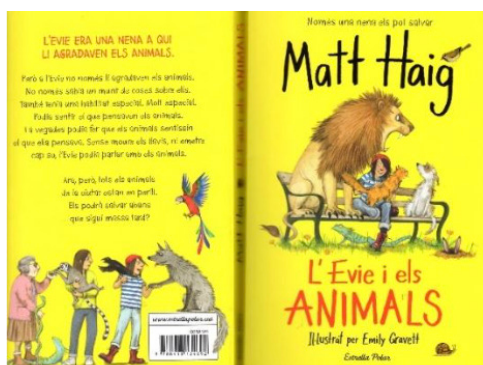
«A vegades no sabia què dir a la Leonora. Era com si les paraules de la seva amiga fossin aigua i ella hagués d'aguantar la respiració un moment i esperar que li passessin per damunt. De tant en tant, es preguntava com és que eren amigues perquè la Leonora sempre la feia sentir malament», p. 19.

Possibles propostes per a una presentació suggerent de l'obra i la seva mediació:

ABANS

Estudiar la portada i la contraportada

— Si observem la portada podem fer conjectures sobre què ens explicarà el llibre. Amb el títol sol no podem saber gaire, però amb la frase de la part superior, «Només una nena els pot salvar», ja tenim més pistes, i amb el text de la contraportada ja podem formular teories sobre el que ens explicaran. Podem comentar si ens sembla possible que una nena pugui tenir aquest do de sentir el que pensen els animals, i si ens agradaria tenir-lo. Ens faria tractar-los diferent? Podem fer l'exercici d'inventar el que podria ser un diàleg amb algun animal que tinguem proper, una mascota, un gat o gos de carrer, un ocell que trobem al pati de l'escola.

Observar l'estil de la il·lustradora

— L'Emily Gravett és la il·lustradora d'aquest llibre. A la portada i contraportada hi veiem un grup de personatges: l'Évie, el seu amic Ramesh, la seva iaia i el Plató, l'Espellifat, el Melmelada i altres animals. Els animals estan ben diferenciats, però si ens fixem en les persones, totes tenen uns trets similars: el nas gros, els ulls molt oberts, els cabells llargs i tibats (us heu fixat en la fotografia de l'Emily Gravett?). Podríem mirar altres àlbums que hagi il·lustrat i buscar-hi els punts que marquen el seu estil. En trobarem molts que els protagonistes són animals, però pocs amb persones. En aquests, a la majoria és l'autora del text també.

El gato de Matilda. Editorial Picarona

iPerros! Editorial Picarona

Més! Editorial Cruïlla

El gran llibre de les pors del ratolí. Editorial Picarona

El llop no ens mossegara! Editorial Picarona

Els imaginaris. Blackie Books

El meu mico i jo. Editorial Picarona

En aquest vídeo podem veure com treballa:

<https://www.youtube.com/watch?v=nrO-6fRO8gM>

DURANT

Investigar el *dawa*

— A la història és important el *dawa*, i ens expliquen que és la força que connecta tots els éssers vius. Potser és el mateix que un biòleg anomenat Edward Osborne en diu biofília. Hi ha diversos llibres que ens parlen d'aquesta connexió entre els humans i la natura. Podríem buscar-ne informació.

— «Cada peça depèn de totes les altres. I tot està relacionat. És una gran energia connectora. I els humans no tenim cap paraula per descriure-la. Però els animals sí. L'anomenen *dawa*, que és com un riu: ho travessa tot i connecta tota la vida d'aquest planeta: els pardals, els gossos, les serps, els peixos... Fins i tot els arbres»,
p. 110.

DESPRÉS

Canviar la portada?

— Ara que ja hem llegit el llibre, trobem que el que ens posen a la portada i a la contra és el més adequat? Canviariem la frase de la part superior de la portada? Canviariem el resum que posen a la contra? Demanem altres propostes per donar una altra presentació al llibre, canviant només el text o també la disposició de text i il·lustració, o fins i tot, de canviar també les il·lustracions que hi trobem.

Treballar els recursos narratius

— El do de poder comunicar-se amb els animals l'anomenen síndrome de Ziegler. Investiguem si existeix de debò, aquesta síndrome? Si busquem informació a les xarxes descobrirem que l'autor se l'ha inventat, així com també el nom de *dawa*, que en realitat té un altre significat. Potser aquesta paraula l'ha posat la traductora, Núria Artigas. Podríem buscar alguna versió en l'anglès original per investigar si fan servir la mateixa expressió.

— El fet que els animals es comuniquin amb l'Evie ens dona informació sobre personatges de la història que si no no tindríem, com per exemple la tristesa que té el Ramesh, que ens l'explica l'elefant Orwell, o com tracta en Mortimer la serp Fulla. Són píndoles d'informació molt ben administrades. Podríem intentar construir una conversa entre l'àvia de l'Evie i el seu dragó barbut, en Plató, que no ens «parla» gaire, i inventar-nos totes les coses que sap aquest animal tan savi.

Investigar sobre curiositats dels animals

— Podem oferir fullejar llibres il·lustrats de coneixements d'animals per mirar i llegir i fer troballes de característiques curioses de diferents espècies o animals concrets.

Zoologia il·lustrada. Mosquito

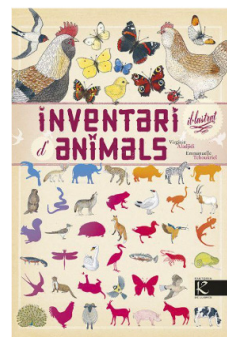
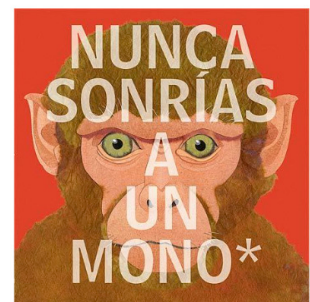
Inventari d'animals. Faktoria K de Libros

Olor animal. Zahorí

Curiosa natura. Zahorí

Vida. Bestiari il·lustrat de Joana Santamans. Bridge

Nunca sonrías a un mono. Juventud

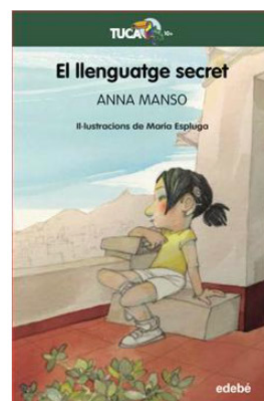
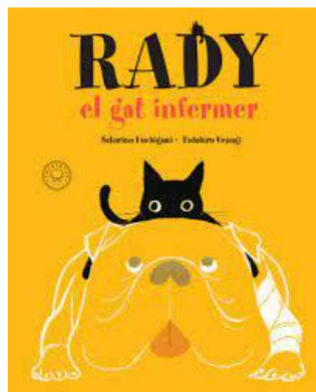
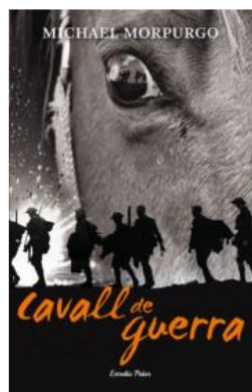
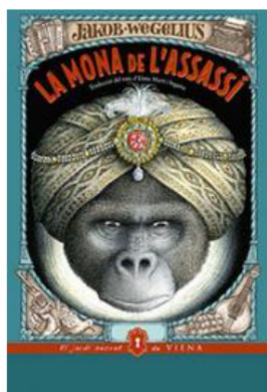
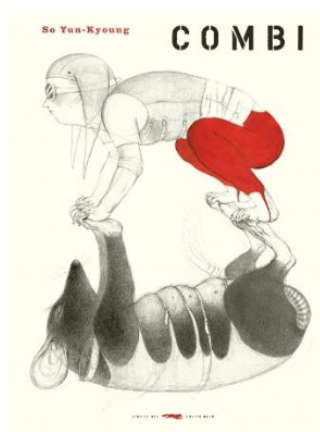

En acabat, podem emular l'Evie, fer un petit llistat de curiositats divertides que haguem trobat i posar-les en comú amb tot el grup.

Buscar punts de connexió

— Dins la literatura infantil i juvenil, podem trobar altres obres on els animals i les persones tinguin una relació especial, es comuniquin o depenguin els uns dels altres.

El llibre de la selva, *El Dr. Dolittle*, *Raddy el gat infermer*, *La mona de l'assassí*, *La trompeta del cigne*, *La teranyina de la Carlota*, *Cavall de guerra*, *El llenguatge secret*, *Cosmo*, *El petit príncep*, *Combi*, *Off*, la trilogia *La matèria fosca* i molts més. Podríem oferir un ampli ventall d'àlbums i narrativa, llegir els que ens atraguin més i després comentar els punts de similitud i els que els fan diferents.

Preguntes especials

- On passa la història? En quins llocs de la geografia ens situa la narració? És important, on passa? Podria passar aquí?
- Et sembla creïble el que li passa a l'Evie? T'agradaria tenir aquest do? Et sembla que seria bo per a les persones saber què pensen els animals?
- Et sembla versemblant el que l'autor ens mostra dels pensaments dels animals? Alguns no tenen un discurs endreçat i coherent. Creus que pensen així?
- Et sembla que els cartells de desaparició dels animals de companyia ens donen pistes del que està passant? T'han semblat curiosos? Creus que la gent que té mascotes farien això de penjar cartells si els perdessin? Et sembla que tenen un to irònic?
- Quan coneixem el Mortimer i sentim el seu discurs, què et sembla la seva teoria d'ajudar els animals? (pàgina 221)
- Quan la Fulla es rebel·la contra en Mortimer, com et sents? Creus que tu ho acabaries d'una altra manera?
- Com veus la decisió de l'Evie de canviar-se el cognom al final de la història? Et sembla adequada?
- A les pàgines 80-81, quan el pare de l'Evie li ensenya unes notícies del diari, veiem que estan escrites en majúscules. Diuen que quan escrivim en majúscules és com si estiguéssim cridant. Creus que té algun significat especial?
- Coneixes altres llibres que tinguin aquest ritme tan trepidant? Els capítols són curts i l'acció és àgil i dinàmica, no ens distreuen coses que no tinguin a veure amb la resolució de la trama. Ens en podries recomanar alguns?

Altres propostes

Al final del llibre, la mare d'en Ramesh té una feina al refugi d'animals. Coneixes els centres de recuperació d'animals que tenim a prop? Hi podríem anar a fer una visita.

Centre de recuperació de fauna de Torreferrussa

https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/fauna-autoctona-protegida/centres-fauna-salvatge-animals-ferits/centres-recuperacio-departament/centre-fauna-torreferrussa/index.html

CRARC, Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya

<https://www.catalunya.com/centre-de-recuperacio-damfibis-i-reptils-de-catalunya-crarc-17-17006-559525?language=ca>

L'Amiga de l'Evie, la Leonora, té molta fal·lera per penjar a les xarxes les coses que fa, encara que no siguin d'interès per a ningú. Quan li proposa a l'Evie de fer un vídeo per sortir-hi, ella accepta amb la condició que sigui per parlar de les maneres de salvar els animals en perill d'extinció. «Si tens ales, les has de fer servir», diu emulant el consell del Bec, el seu amic pardal.

Podríem proposar fer vídeos per penjar a les xarxes de l'escola sobre algun tema interessant, tot parlant de fer-les servir per a coses que siguin útils i aportin informació, idees, recursos i encetar el debat sobre aquest concepte.